

**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
4ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ**

**9-12 Δεκεμβρίου 2004
4ο ΤΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ**

1. Ο ΣΥΝ στο κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση

Η επανεκλογή Μπους και η δεύτερη τετραετία του συνιστά μια μεγάλη απειλή για τον πλανήτη, τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτισμικές κατακτήσεις της ανθρωπότητας. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός στο πρόσωπο της επανεκλεγμένης αμερικάνικης διοίκησης, σπλίζεται με ένα εκρηκτικό μίγμα συγνού νεοφιλελευθερισμού, ακραίου συντηρητισμού, θρησκευτικού φονταμενταλισμού και επιθετικότερης στρατιωτικής λογικής. Η νεοφιλελεύθερη, υπό την ηγεμονία των ΗΠΑ, καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, εξελίσσεται σήμερα με ακόμα πιο δυσμενείς και επικίνδυνους για τους λαούς όρους. Το επιβεβαιώνουν το δράμα στο Ιράκ, το δράμα του Παλαιστινιακού λαού που συνεχίζεται μετά το θάνατο του Γιασέρ Αραφάτ, η αποσταθεροποίηση στα Βαλκάνια, οι απειλές στο Ιράν.

Οφείλουμε να αντισταθούμε σε μια πορεία που προμηνύει για τον πλανήτη εφιαλτική διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, εξάπλωση των ζωνών απόλυτης φτώχειας και εξαθλίωσης, περαιτέρω οικολογική υποβάθμιση και ασφυξία, αλλά και ένα κλίμα νέων συγκρούσεων και απειλών για πολιτισμικές και θρησκευτικές αντιπαραθέσεις, ενώ, ταυτόχρονα, δίνει το έδαφος για την έκφραση των πιο ανορθολογικών, φονταμενταλιστικών τρομοκρατικών αντιδράσεων μαζικής βίας. Η επέκταση των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων αποτελεί σήμερα το νέο εφιάλη για τους λαούς. Ο αγώνας για την ειρήνη στη βάση των πιο πλατιών συμμαχιών, γίνεται το πρώτιστο καθήκον.

Το κίνημα κατά της νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, είναι η καινούργια και ελπιδοφόρα εξέλιξη της εποχής μας. Οφείλουμε ως σύγχρονη ριζοσπαστική Αριστερά, στη βάση ενός νέου βαθύτερου και διευρυμένου διεθνισμού, να κατακτήσουμε ένα ακόμα πιο ισχυρό και πλουσιότερο παγκόσμιο ορίζοντα, στις πρωτοβουλίες και τη δράση μας.

Η στάση μας απέναντι στην παγκοσμιοποίηση και η απάντησή της στα προβλήματα που δημιουργεί ο νεοφιλελεύθερος καπιταλιστικός χαρακτήρας της, είναι διαμετρικά αντίθετη από τις φοβικές και εθνικιστικές αντιδράσεις των ακραίων δεξιών και εκκλησιαστικών δυνάμεων. Η απάντησή μας στη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση είναι η αντίσταση σ' αυτήν, στη βάση εναλλακτικών αιτημάτων. Είναι η παγκοσμιοποίηση των δικαιωμάτων, των αντιστάσεων και της αλληλεγγύης των λαών.

Η προάσπιση δημοκρατικών και ατομικών δικαιωμάτων, παραδοσιακών και νέων. Η προάσπιση της ειρήνης κατά της λογικής της τρομοϋστερίας και των προληπτικών πολέμων. Η δικαιότερη κατανομή του παγκόσμιου πλούτου. Η αλληλεγγύη σε κινήματα και λαούς που δοκιμάζονται ή πειραματίζονται σε νέους προοδευτικούς και σοσιαλιστικούς δρόμους. Η προστασία του περιβάλλοντος μπροστά στην επαπειλούμενη μη αναστρέψιμη οικολογική καταστροφή. Η κατοχύρωση παγκόσμιων κοινωνικών δικαιωμάτων και συλλογικών αγαθών και η απρόσκοπτη πρόσβαση όλων των λαών και ιδιαίτερα των πιο φτωχών στα επιτεύγματα και τις δυνατότητες της επιστήμης, της τεχνικής, του διαδικτύου, της νέας γνώσης, των δυνατοτήτων της ιατρικής έρευνας και επιστήμης.

Σήμερα όσο ποτέ ο ΣΥΝ με το Συνέδριο του θεωρεί τον εαυτό του δεσμευμένο στην ενίσχυση του πολύμορφου «κινήματος των κινήματων» και ειδικότερα του παγκόσμιου φιλειρηνικού κινήματος, ως ένα μεγάλο αυθεντικό αντίπαλο της

συμμαχίας των πιο επιθετικών κύκλων του παγκόσμιου κεφαλαίου, υπό την κυριαρχία των ΗΠΑ.

Το Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ, ως μέρος του Ευρωπαϊκού και Παγκόσμιου Κοινωνικού Φόρουμ, αποτελεί μια μεγάλη κατάκτηση του κινήματος κατά των πολέμων και της νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης.

Δεσμευόμαστε στο συνέδριό μας να πάρουμε όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου τα μέλη μας στους κοινωνικούς χώρους (ιδίως στα συνδικάτα και την Αυτοδιοίκηση) να ενεργοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΚΦ. Να συμβάλλουμε ώστε το Κοινωνικό Φόρουμ να καταστεί χώρος συνάντησης όλο και περισσότερων κοινωνικών δυνάμεων, προσώπων, συλλογικοτήτων, για να διευρυνθούν οι παρεμβάσεις του, να απλωθεί στον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα να αγκαλιάσει τη νεολαία.

Ορόσημο προς αυτές τις κατευθύνσεις, είναι η διοργάνωση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ στην Ελλάδα το 2006.

2. Με το κόμμα της ευρωπαϊκής αριστεράς στους αγώνες που έρχονται

Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση και οι στόχοι της αποτελούν ένα πεδίο σκληρών κοινωνικών και πολιτικών αντιπαραθέσεων. Ο ΣΥΝ υποστηρίζει την πολιτική ενοποίηση της Ευρώπης στη βάση της κάλυψης του δημοκρατικού ελλείμματος, της στήριξης και διεύρυνσης του κοινωνικού κράτους και της οικολογικής προστασίας, στην προοπτική του σοσιαλισμού με δημοκρατία και ελευθερία. Μια πολιτικά ενοποιημένη με δημοκρατικούς όρους Ευρώπη πέρα από τον Ατλαντισμό με αυτόνομη διεθνή παρέμβαση για την ειρήνη και ένα πιο δίκαιο και αλληλέγγυο κόσμο.

Οι κυρίαρχες συντηρητικές και σοσιαλδημοκρατικές δυνάμεις στον ευρωπαϊκό χώρο, παρά τις διαφορές μεταξύ τους, εξυπηρετώντας σχεδιασμούς των ηγεμονικών τμημάτων του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, ακολουθούν, πέρα από επιμέρους αντιστάσεις, τις αμερικανοατλαντικές προτεραιότητες, και απειλούν με ακύρωση και διάλυση, κοινωνικές και εργασιακές κατακτήσεις δεκαετιών.

Η συγκρότηση του κόμματος της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, με πρωταγωνιστική μάλιστα συμβολή του ΣΥΝ, αποτελεί το ελπιδοφόρο πρώτο βήμα για τη συγκρότηση του πολιτικού υποκειμένου που θα υπερασπίσει αποφασιστικά τις κατακτήσεις των εργαζομένων της Ευρώπης και θα στηρίξει τα άμεσα και μακροπρόθεσμα συμφέροντά τους. Σημαντικό στοιχείο αυτής της προσπάθειας είναι η "Ευρωπαϊκή" και ριζοσπαστικοποίηση του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος και η αναβάθμιση της δράσης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ.

Τόσο ο ΣΥΝ όσο και το Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς οφείλουν όχι μόνον να υπερασπίσουν το κοινωνικό κράτος και τα δημοκρατικά δικαιώματα που σήμερα βάλονται συστηματικά παντού στην Ευρώπη, αλλά και να αγωνιστούν άμεσα για το συνολικό αναπροσανατολισμό των ασκούμενων πολιτικών, με διαρκείς στόχους την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, την αύξηση της μόνιμης και σταθερής απασχόλησης, την εξάλειψη της φτώχειας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και τη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων. Για να το επιτύχουν, οφείλουν να επεξεργαστούν, να προβάλουν και να διεκδικήσουν μια συνολική εναλλακτική πολιτική πρόταση για την προοπτική και τον ρόλο της Ευρώπης στο σύγχρονο κόσμο με προοπτική το σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία.

Σήμερα ο αγώνας αυτός περνάει, εκτός των άλλων, μέσα από την αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας, την απόρριψη της Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης που θεσμοποιεί το νεοφιλελευθερισμό και τη διαξαγωγή δημοψηφίσματος στη χώρα μας. Την αντίθεση στον ευρωστρατό. Τη διεκδίκηση ενός γνήσιου Συντάγματος των λαών της Ευρώπης που θα κατοχυρώνει και θα διευρύνει τα δημοκρατικά δικαιώματα και τις κοινωνικές κατακτήσεις τους.

3. Οι οδυνηρές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες του ελληνικού καπιταλισμού

Ο ελληνικός καπιταλιστικός σχηματισμός μέσα από τις αντιφάσεις του γνώρισε ώθηση και απόκτησε νέα χαρακτηριστικά ιδιαίτερα την τελευταία δεκαπενταετία. Η Ελλάδα δεν είναι μόνο μέλος της ΕΕ αλλά και μετέχει οργανικά στη ζώνη του ευρώ, ενώ έχει ενσωματωθεί βαθύτερα στις δομές του NATO, στους νέους γεωστρατηγικούς ρόλους του και το πλέγμα των αμερικάνικων πολιτικοστρατιωτικών προτεραιοτήτων στην περιοχή μας.

Έτσι η χώρα μας βρίσκεται μέσα σε ένα ευρύ δίκτυο των πιο σημαντικών οικονομικοπολιτικών και στρατιωτικών συνενώσεων του δυτικοευρωπαϊκού καπιταλισμού και του σύγχρονου ιμπεριαλισμού. Η παραδοσιακή εικόνα της Ελλάδας ως «εξαρτημένης» και «κηδεμονευόμενης» χώρας δεν ανταποκρίνεται στη σημερινή φάση ανάπτυξης του ελληνικού καπιταλισμού, παρά το γεγονός ότι λόγω και του μικρού μεγέθους της και της σχετικής οικονομικής υστέρησής της, ηγεμονεύεται από τις ισχυρές καπιταλιστικές χώρες εντός της ΕΕ και τις ΗΠΑ. Σήμερα όσο ποτέ τα συμφέροντα των ισχυρότερων οικονομικοπολιτικών κύκλων της χώρας, συγκλίνουν οργανικά με τις κατεστημένες ευρωπαϊκές επιλογές και τις αμερικανοατλαντικές προτεραιότητες. Γι' αυτό και οι σχετικές κατευθύνσεις σ' αυτό το πλαίσιο δεν είναι τόσο αποτέλεσμα επιβολής, όσο προσανατολισμού και συναίνεσης των κυρίαρχων τάξεων.

Σ' αυτό το πλαίσιο έχει αρχίσει να αναπτύσσεται μια νέα μορφή εθνικισμού, που επικαλείται «ισχυρή Ελλάδα». Και αυτός ο εθνικισμός είναι εχθρικός προς την Αριστερά γιατί αποκρύβει τις ταξικές διαφοροποιήσεις και τα συμφέροντα που κρύβονται πίσω από τις μεγάλες «εθνικές επιτυχίες», ενώ ταυτόχρονα δίνει έδαφος για την καλλιέργεια του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Οι εκτεταμένες νεοφιλελεύθερες πολιτικές οδήγησαν σε αντιλαϊκές αναδιαρθρώσεις κυρίως από τις αρχές της δεκαετίας του '90, οι οποίες ενίσχυσαν σημαντικά το ρόλο και τις θέσεις του μεγάλου κεφαλαίου σε βάρος των δυνάμεων της εργασίας και του δημοσίου. Αύξησαν δραματικά την κεφαλαιακή συσσώρευση και μέσω της μείωσης του λειτουργικού και ιδίως του εργατικού κόστους αύξησαν θεαματικά την κερδοφορία του κεφαλαίου. Διευκόλυναν την εξωτερική επέκταση μερίδων του ελληνικού κεφαλαίου κυρίως στις υπό κατάρρευση οικονομίες των Βαλκανικών χωρών. Η διαδικασία αυτή ενέτεινε τα φαινόμενα διαπλοκής, ενώ η "κρίση" του χρηματιστηρίου οδήγησε σε μια τεράστιας έκτασης αναδιανομή σε βάρος σημαντικής μερίδας του λαού. Συγχρόνως η «ισχυρή Ελλάδα» συνέβαλε σταθερά στο μέτρο που της αντιστοιχούσε στους πολέμους της «νέας εποχής» ενώ στρατιωτικές δυνάμεις της δεν λείπουν να δώσουν το παρόν στις εκάστοτε «σταθεροποιητικές» και "αντιπρομοκρατικές" ιμπεριαλιστικές επιχειρήσεις που αναλαμβάνονται ενάντια σε διάφορες χώρες.

Η Ελλάδα εντάχθηκε σε ένα ισχυρό νόμισμα, με μια αδύναμη παραγωγική και οικονομική βάση και αυτό το δομικό πρόβλημα θα ενταθεί στο μέλλον.

Οι σχετικά υψηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης των τελευταίων χρόνων, στους οποίους συνετέλεσαν κυρίως οι εισρέοντες κοινοτικοί πόροι και η δημόσια κατανάλωση, η αύξηση του δανεισμού των νοικοκυριών, τα κρυφά ελλείμματα, ενώ συνέβαλαν σε μια σχετική ενδυνάμωση του ελληνικού καπιταλισμού και επέφεραν πρωτοφανή κέρδη, δεν φαίνεται ότι μπορούν να συνεχισθούν στα ίδια επίπεδα τα επόμενα χρόνια και δεν έδωσαν απαντήσεις σε κρίσιμα διαρθρωτικά οικονομικά προβλήματα.

Παραμένουν και συχνά οξύνονται: Τα μεγάλα ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο. Η απόσταση της ελληνικής οικονομίας από τους μέσους Κοινοτικούς όρους. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος. Η υπερδιόγκωση των στρατιωτικών δαπανών. Η συνεχής ποσοτική αλλά και ποιοτική υποβάθμιση της ελληνικής γεωργίας. Οι ασφυκτικές πιέσεις στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ο ολιγοπωλιακός έλεγχος των διάφορων τομέων της οικονομίας. Η κρίση σημαντικών παραδοσιακών κλάδων έντασης εργασίας. Η σημαντική υστέρηση, παρά τα βήματα που έγιναν στις υποδομές αλλά και στους νέους τεχνολογικά τομείς. Η απώλεια ανταγωνιστικότητας εντός της ΕΕ, λόγω και της καλπάζουσας ακρίβειας, η οποία δεν μπορεί να υποκατασταθεί με νομισματικά μέτρα μετά τη συμμετοχή της οικονομίας στη ζώνη του ευρώ.

Βαρύτατο πλήγμα για την οικονομία, την περιφερειακή ανάπτυξη, τις ασθενέστερες οικονομικές τάξεις, το περιβάλλον, τα δικαιώματα, επέφεραν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, με το εκρηκτικό κόστος τους συνολικά και τις δαπάνες Ασφαλείας ειδικότερα. Η αντίθεση του ΣΥΝ στη διοργάνωσή τους δικαιώθηκε.

Το επόμενο διάστημα δεσμευόμαστε ν' ανοίξουμε μια μεγάλη συζήτηση εντός και εκτός του κόμματος, για μια βαθύτερη μελέτη των χαρακτηριστικών του καπιταλισμού στην Ελλάδα στο νέο πλαίσιο της ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και της παγκοσμιοποίησης, καθώς και την εξέλιξη της κοινωνικοταξικής διάρθρωσης, προκειμένου να εξάγουμε απαραίτητα συμπεράσματα για τις προσπάθειες προώθησης μιας προοδευτικής εναλλακτικής πρότασης της Αριστεράς με προοπτική το σοσιαλισμό στη χώρα μας.

Οι νεοφιλελεύθερες αναδιαρθρώσεις της τελευταίας, ιδιαίτερα, δεκαπενταετίας έχουν οδυνηρές κοινωνικές συνέπειες γιατί πέραν των άλλων, έγιναν στο έδαφος ενός εξαιρετικά αδύναμου συστήματος κοινωνικής προστασίας. Διαλύουν κατακτήσεις, δικαιώματα και εργασιακές σχέσεις δεκαετιών και οδηγούν σε περαιτέρω εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση κρίσιμων κοινωνικών τομέων όπως η παιδεία, η υγεία και κοινής κτήσης αγαθών (παραλίες, μνημεία, δάση, περιοχές φυσικού κάλους). Αποτέλεσμά τους υπήρξαν: Η εφιαλτική ανεργία ιδιαίτερα των νέων και των γυναικών, καθώς και η αυξανόμενη υποαπασχόληση. Οι διευρυνόμενες κοινωνικές ανισότητες που οδηγούν στη διεύρυνση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Οι ανισότητες λόγω φύλου. Η καλπάζουσα ακρίβεια. Η μακροχρόνια λιτότητα και υποβάθμιση μισθών και συντάξεων. Η συνεχής υπονόμηση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Η διάλυση των εργασιακών σχέσεων και η προώθηση ευέλικτης απασχολησιμότητας. Η συνεχής συρρίκνωση των εισοδημάτων της μικρομεσαίας αγροτιάς. Η περιβαλλοντική υποβάθμιση και η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και της διατροφικής ασφάλειας.

Ένα φαινόμενο που εντείνεται τα τελευταία χρόνια είναι η διπλή εκμετάλλευση των εκατοντάδων χιλιάδων ξένων εργατών στη χώρα μας αλλά και το φαινόμενο της παιδικής εργασίας των παιδιών των μεταναστών. Χρειάζεται απόκρουση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού μέσα στον κόσμο της μισθωτής εργασίας και των

ανέργων. Υπάρχει ανάγκη για μια μεγάλη στροφή του κόμματος για την ένταξη των ξένων εργατών στα συνδικάτα, τους εργατικούς αγώνες και τα κινήματα.

4. Ο ΣΥΝ δύναμη μαχητικής αντιπολίτευσης στην κυβέρνηση της Ν.Δ.

Η άνοδος στην κυβέρνηση της Ν.Δ μετά από μια, σχεδόν, εικοσαετή διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, άνοιξε μια νέα πολιτική περίοδο. Τα δείγματα γραφής της νέας κυβέρνησης διαψεύδουν τις όποιες αυταπάτες είχαν καλλιεργηθεί σε λαϊκά στρώματα. Η ΝΔ στην κυβέρνηση διατηρεί τα «κεκτημένα» των νεοφιλελεύθερων επιλογών του ΠΑΣΟΚ, ενώ διευρύνει και βαθαίνει την ίδια κατεύθυνση. Παράλληλα διαμορφώνει σιγά - σιγά το δικό της κομματικό κράτος και τον κύκλο των δικών της μεγαλοεπιχειρηματιών, αφήνοντας άθιχτες τις δομές των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων. Τα ιδεολογήματα της «ήπιας προσαρμογής» δεν μπορούν να κρύψουν επιλογές που ενισχύουν ακόμα περισσότερο τις θέσεις και τα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων, παρατείνουν τη μονομερή λιτότητα, υποβαθμίζουν τους μικρομεσαίους αγρότες και τις επιχειρήσεις, κλιμακώνουν τις ιδιωτικοποιήσεις, επιδεινώνουν το περιβάλλον, ενδυναμώνουν το ρόλο των ανεξέλεγκτων αγορών και παραπέμπουν στο ακαθόριστο μέλλον τις όποιες προεκλογικές δεσμεύσεις της ΝΔ σε όφελος των ασθενέστερων στρωμάτων.

Από την ιδιωτικοποίηση των επιχειρήσεων έχουμε περάσει πλέον στην ιδιωτικοποίηση της ίδιας της αναπτυξιακής διαδικασίας. Ο προϋπολογισμός του 2005, στο όνομα της αντιμετώπισης των ελλειμμάτων, εγκαινιάζει μια νέα μακρόχρονη μονομερή λιτότητα, μειώνει δραστικά το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Ο νέος φορολογικός νόμος, προχωρεί για πρώτη ίσως φορά στην παγκόσμια ιστορία, σε μια αντίστροφη αναδιανομή: η φορολογία των εισοδημάτων γίνεται μεγαλύτερη από την φορολογία των μερισμάτων, ενώ με τον αναπτυξιακό νόμο αποδίδονται νέα προνόμια στην Εκκλησία. Μετά την Προεδρική εκλογή και εφόσον δεν υπάρξουν πρόωρες εκλογές, η ΝΔ θα εμφανίσει ένα ακόμα πιο σκληρό και αντικοινωνικό πρόσωπο. Ειδικότερα, όπως δείχνουν οι अपαράδεκτες προθέσεις της ΝΔ σε βάρος του ΙΚΑ και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων στις Τράπεζες αλλά και οι σχετικές πιέσεις του επιχειρηματικού κόσμου και ξένων οργανισμών, η κυβέρνηση θ' ανοίξει σε σύντομο χρονικό διάστημα το ασφαλιστικό με νέα μέτρα κατεδάφισης των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των εργαζομένων. Η ΝΔ στο τομέα των εξωτερικών σχέσεων, επιμένει να στηρίζει τις αμερικανο - ατλαντικές προτεραιότητες στην ευρύτερη περιοχή μας.

Ο ΣΥΝ θα προσπαθήσει με όλες του τις δυνάμεις, στη νέα αυτή περίοδο ν' αναδειχθεί ως η κατ' εξοχήν δύναμη ουσιαστικής και μαχητικής ιδεολογικής, πολιτικής, κοινωνικής και κινηματικής αντιπολίτευσης απέναντι στην κυβέρνηση της ΝΔ και τις επιλογές της, από τη σκοπιά μιας εναλλακτικής πρότασης της Αριστεράς. Ο ΣΥΝ δεσμεύεται να ενισχύσει όσο του είναι δυνατόν στη νέα περίοδο, τους κοινωνικούς αγώνες και τα κινήματα, στην πιο πλατιά και ενωτική βάση για την απόκρουση των συντηρητικών επιλογών της ΝΔ, στη βάση σαφών στόχων και διεκδικήσεων που θ' απαντάνε στα κοινωνικά προβλήματα, τις ανάγκες των εργαζομένων, στην προάσπιση δημοκρατικών δικαιωμάτων, του περιβάλλοντος, των εξωτερικών προβλημάτων και της ειρήνης στην περιοχή.

5. Η νεοφιλελεύθερη μετεξέλιξη του ΠΑΣΟΚ

Το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση από τις αρχές της δεκαετίας του '90 αποτέλεσε τον κύριο πολιτικό φορέα προώθησης των αναδιαρθρώσεων αυτής της περιόδου, που είχαν

ως συνέπειες την ενίσχυση της θέσης του κεφαλαίου σε βάρος των δυνάμεων της εργασίας, του ιδιωτικού σε βάρος του δημόσιου τομέα, της διαπλοκής σε βάρος της διαφάνειας, του ατλαντισμού σε βάρος της ειρήνης, των ατομιστικών αντιλήψεων σε βάρος των συλλογικών εκφράσεων της κοινωνίας.

Το ΠΑΣΟΚ μετά από μια μακρά περίοδο διακυβέρνησης από την οποία δεν έλειψαν έντονα φαινόμενα αλαζονείας, μισαλλοδοξίας και διαφθοράς έχει εισέλθει ως αξιωματική αντιπολίτευση, σε μια περίοδο παρατεταμένης κρίσης. Ως κόμμα ενσωματώνεται όλο και περισσότερο στα κυρίαρχα νεοφιλελεύθερα, ατλαντικά δόγματα, στις λογικές του θεάματος και τις αντιλήψεις του αμερικάνικου πολιτικού προτύπου. Το ΠΑΣΟΚ σήμερα περιορίζεται σε μια επιφανειακού τύπου αντιπολίτευση στη ΝΔ, η οποία δεν αμφισβητεί τις θεμελιακές επιλογές των κατεστημένων δογμάτων, αλλά τρόπους, μορφές, διαδικασίες και την ικανότητα διαχείρισης τους. Έχει υποστεί βαθύτατη μετάλλαξη, έχει εξελιχθεί σε κόμμα αξιωματούχων, βρίσκεται σε προϋόσια απόσπαση από τις λαϊκές δυνάμεις.

Ο ΣΥΝ από θέσεις ουσιαστικής και μαχητικής αντιπολίτευσης στη ΝΔ, θα συνεχίζει αμείωτο το μέτωπο της κριτικής του στις συναινετικές επιλογές του ΠΑΣΟΚ, αγωνιζόμενος για την αλλαγή του συσχετισμού δυνάμεων σε όφελος της Αριστεράς, την συνολική υποχώρηση και ήττα του δικομματισμού, την ήττα της ηγεμονίας των νεοφιλελεύθερων και συντηρητικών αντιλήψεων και ιδεών στην ελληνική κοινωνία.

Η αντιπολίτευση μας στη ΝΔ δεν σημαίνει αντιπαράθεση με τους εργαζόμενους που την ακολουθούν. Πολύ περισσότερο το μέτωπο κριτικής στις επιλογές της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ, δεν πρέπει να έχει ως συνέπεια άγονες πολώσεις με τον κόσμο που το ακολούθησε ή συνεχίζει να το ακολουθεί. Αντίθετα, με μεγάλα τμήματα του κοινωνικού ΠΑΣΟΚ μας συνδέουν κοινοί αγώνες, ευαισθησίες, καταβολές και προσδοκίες. Επιδίωξή μας είναι να πραγματοποιήσουμε στις νέες συνθήκες ένα μεγάλο ενωτικό άνοιγμα στο κοινωνικό χώρο που ιστορικά εξέφρασε το ΠΑΣΟΚ και σήμερα προβληματίζεται ή δεν αντιπροσωπεύεται από την μετάλλαξή του. Στόχος μας είναι η κοινή δράση με όλους του εργαζόμενους, ανεξάρτητα από διαφορές, πάνω στα κοινά μεγάλα και μικρά προβλήματα μέσα από τα συνδικάτα, τους αυτοδιοικητικούς θεσμούς, τις αυτόνομες πρωτοβουλίες, τους κοινωνικούς αγώνες και τα κινήματα. Ιδιαίτερα ο ΣΥΝ επιδιώκει να συναντηθεί στους δρόμους των κοινών αγώνων και της ισότιμης πολιτικής συνεργασίας με όλα εκείνα τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ που κατά καιρούς αποχώρησαν από τις γραμμές του ή διαφωνούν εξ αριστερών και επί της ουσίας με τις επιλογές της ηγεσίας του.

6. Για την εναλλακτική προγραμματική πρόταση της Αριστεράς με ορίζοντα τον σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία.

Ο ΣΥΝ με το συνέδριό του έρχεται να υπογραμμίσει ότι η απάντηση στις επιλογές της ΝΔ δεν είναι οποιαδήποτε εναλλαγή στο πλαίσιο του δικομματισμού. Η επιστροφή στην διακυβέρνηση ΠΑΣΟΚ δεν αποτελεί λύση.

Οι νεοφιλελεύθερες επιλογές της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ δεν αφήνουν κανένα περιθώριο διαλόγου για την πολιτική συνεργασία και προγραμματική συνάντηση του ΠΑΣΟΚ με την Αριστερά, η οποία στην πράξη θα καλείται να υλοποιήσει ένα νεοφιλελεύθερο και φιλοατλαντικό προγραμματικό πλαίσιο, είτε στο όνομα της απομάκρυνσης της «Δεξιάς» είτε με το πρόσχημα της άθροισης των «προοδευτικών» και «δημοκρατικών δυνάμεων».

Οι λογικές του λεγόμενο «κέντρου» ή του «μεσαίου» χώρου κοινό έδαφος αναφοράς και ανταγωνισμού ανάμεσα στη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ, αποτελούν το πεδίο των ιδεολογικών πολιτικών και προγραμματικών συγκλίσεων αυτών των κομμάτων, υπό την ηγεμονία του νεοφιλελεύθερου δόγματος και την μετατόπισή τους, σε όλο και πιο συντηρητικές κατευθύνσεις.

Η προοδευτική απάντηση στην πολιτική της ΝΔ δεν είναι η «κεντροαριστερά» αλλά η εναλλακτική πρόταση της Αριστεράς.

Η δική μας εναλλακτική πρόταση προωθεί μεγάλα μέτωπα πάλης για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων, νέες σχέσεις του πολιτικού με το κοινωνικό και το κινηματικό, νέες αξίες αλληλεγγύης, ισότητας και δικαιοσύνης, νέα προτάγματα για την προστασία του περιβάλλοντος και την ίδια την ανάπτυξη, την διεύρυνση παραδοσιακών και νέων δημοκρατικών και ατομικών δικαιωμάτων, νέες αντιλήψεις πλήρους σεβασμού της διαφορετικότητας και καταπολέμησης κάθε μορφής διακρίσεων. Εμπεικλείει μεγάλα αιτήματα, διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και βαθιές αλλαγές που αμφισβητούν σε βάθος το νεοφιλελεύθερο καπιταλισμό, ανοίγοντας δρόμους σοσιαλιστικής μετάβασης.

Συνοπτικές κατευθύνσεις των κοινωνικών μετώπων και προγραμματικών στόχων της εναλλακτικής προοδευτικής πρότασης της Αριστεράς είναι: Η ριζική αναδιανομή εισοδημάτων και δικαιωμάτων. Η απόκρουση των ιδιωτικοποιήσεων και η προώθηση του δημόσιου χαρακτήρα και κοινωνικού ελέγχου των στρατηγικής σημασίας επιχειρήσεων, οι οποίες πρέπει να εξυγιανθούν ώστε να παίξουν το ρόλο τους ως βασικός μοχλός ανάπτυξης. Ο δραστικός περιορισμός των κοινωνικών ανισοτήτων. Η αποτελεσματική εισοδηματική προστασία ανέργων και φτωχών. Η πλήρης απασχόληση. Η εξάλειψη της νέας φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η δημοκρατική ριζοσπαστική μεταρρύθμιση της φορολογίας και της Δημόσιας Διοίκησης. Η πάταξη της διαπλοκής και ο δημοκρατικός προσανατολισμός των ΜΜΕ. Η μεταρρύθμιση του πολιτικού συστήματος και η καθιέρωση της απλής αναλογικής. Ο διαχωρισμός Εκκλησίας - Κράτους. Η διαμόρφωση ενός ισχυρού σύγχρονου καθολικού κοινωνικού κράτους. Η δωρεάν, καθολική σε όλα τα επίπεδα, δημόσια παιδεία και δημόσια υγεία με τον τερματισμό των ιδιωτικοποιήσεων. Η παραγωγική περιφερειακή και αναδιανεμητική αξιοποίηση των Κοινοτικών κονδυλίων. Η διεύρυνση της δημοκρατίας και των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Η νομιμοποίηση των μεταναστών. Η κατοχύρωση και αναβάθμιση των εργασιακών σχέσεων. Η ουσιαστική ενίσχυση των μισθών και συντάξεων και ιδιαίτερα των κατώτατων. Η αναβάθμιση του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Η διεύρυνση της δημοκρατίας και των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Η δραστική ενίσχυση των δημόσιων επενδύσεων. Η αναδιάρθρωση της οικονομίας και η αλλαγή του παραγωγικού και καταναλωτικού προτύπου. Η ενίσχυση και ο αναπροσανατολισμός της γεωργίας. Η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η προστασία του περιβάλλοντος και η επανανοηματοδότηση των φυσικών πόρων και των δημόσιων αγαθών. Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. Η απεμπλοκή της χώρας από το ΝΑΤΟ. Η απομάκρυνση των αμερικανικών βάσεων. Η ουσιαστική μείωση και ο αναπροσανατολισμός των στρατιωτικών δαπανών.

Για τον ΣΥΝ η διεκδίκηση μιας φιλειρηνικής και αντιιμπεριαλιστικής πολιτικής αποτελεί τη σταθερά του στα ζητήματα διεθνών σχέσεων. Η άρνηση να υποκύψουμε στις γεωστρατηγικές επιλογές του ατλαντικού κέντρου, στον εθνικισμό και τον милитарισμό αποτελεί κεντρικό σημείο στην πολιτική μας. Αγωνιζόμαστε για την κατάργηση του ΝΑΤΟ. Για την διαβαλκανική συνεργασία. Ο ΣΥΝ υποστηρίζει την άμεση αντιμετώπιση της εκκρεμότητας με τη FYROM στην κατεύθυνση μιας

σύνθετης ονομασίας, στην προάσπιση της σταθερότητας της γείτονος χώρας και την ολόπλευρη ανάπτυξη των αμοιβαίων σχέσεων.

Ο ΣΥΝ επαναβεβαιώνει την εμμονή του στην επίλυση του Κυπριακού με την αναζήτηση πρωτοβουλιών σ' όλα τα διεθνή πεδία στη βάση της επανένωσης του νησιού, της δικαιοδικής - διζωνικής ομοσπονδίας, της ειρηνικής συνύπαρξης των δυο κοινοτήτων, μιας διεθνούς προσωπικότητας, μιας κυριαρχίας, μιας ιθαγένειας, μαζί με την αποστρατιωτικοποίηση του νησιού και την απαλλαγή του από τις ξένες βάσεις.

Ο ΣΥΝ υποστηρίζει την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας με παράλληλη επιδίωξη αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη δέσμευση για απομάκρυνση των κατοχικών στρατευμάτων από το νησί, την προώθηση του ελληνοτουρκικού διαλόγου στη βάση του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συνθηκών και παραπομπή των εκκρεμών διαφορών στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Στην απόφαση του Προγραμματικού μας Συνεδρίου περιλαμβάνονται αναλυτικά οι βασικοί προγραμματικοί προσανατολισμοί του Κόμματος μας. Έχουμε όμως να καλύψουμε ένα μεγάλο έδαφος καθυστέρησης για την τεκμηρίωση και συγκεκριμενοποίηση των αιτημάτων μας σε όλα τα πεδία που η κοινωνία προσδοκά αριστερές προτάσεις και λύσεις. Μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις εκτεταμένες και αξιόλογες δυνάμεις της διάνοησης που είναι φιλικές στην αριστερά ως πολύτιμη δεξαμενή σκέψης για τις προγραμματικές αιχμές και να αναδειχθούμε σε εμπροσθοφυλακή της ελληνικής κοινωνίας, ως αυθεντικοί φορείς του ανανεωτικού λόγου, στα δύσκολα χρόνια που έρχονται.

Μέσα από τους κοινωνικούς αγώνες που θα αναπτύσσονται και την αντιπαράθεση τόσο απέναντι στην πολιτική της ΝΔ όσο και την εγκλωβισμένη στα όρια του νεοφιλελευθερισμού αντιπολίτευση της ηγεσίας του ΠΑΣΟΚ, θα οικοδομείται μια άλλη προοπτική, για την προώθηση της εναλλακτικής λύσης της Αριστεράς. Εκεί θα διαμορφώνεται ένας διαφορετικός κοινωνικός και πολιτικός συσχετισμός δυνάμεων που θα μεταβάλλει το υπάρχον πολιτικό σκηνικό και θα ανοίγει τις προοπτικές μιας αριστερής προοδευτικής λύσης.

Ο ΣΥΝ με το προγραμματικό του Συνέδριο αναγνώρισε, ήδη, πως ο σοσιαλισμός με δημοκρατία και ελευθερία αποτελεί το δικό του στρατηγικό του στόχο, πολιτικά και κοινωνικά εφικτό. Στην επίτευξη αυτού του στόχου οφείλουν ν' αφιερωθούν προγραμματικά, θεωρητικά και φυσιογνωμικά, όλες ανεξάρτητα οι δυνάμεις του Κόμματος.

Την εναλλακτική πρόταση της Αριστεράς που καταθέτουμε με το Συνέδριο μας ως άμεση, αναγκαία απάντηση στα σημερινά προβλήματα του λαού και της χώρας, τη θεωρούμε ως μέρος μιας μακράς πορείας προώθησης και μετάβασης στο σοσιαλισμό, με τη δημοκρατικά εκφρασμένη θέληση και τους αγώνες της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.

Στη δική μας αντίληψη, η εναλλακτική πρόταση της Αριστεράς και ο ίδιος ο σοσιαλισμός δεν συνιστούν απλά και μόνο εθνική υπόθεση, αλλά επιδιώξεις με ευρωπαϊκές και διεθνείς διαστάσεις. Ο σοσιαλισμός, όπως πάντα, πολύ περισσότερο σήμερα, είναι διεθνές όραμα και παγκόσμια πρόταση.

Ο ΣΥΝ στο Προγραμματικό του Συνέδριο άνοιξε μια μεγάλη συζήτηση για το περιεχόμενο του σοσιαλισμού της εποχής μας, την υπέρβαση και εξάλειψη των καπιταλιστικών σχέσεων, την διεύρυνση και εμβάθυνση της δημοκρατίας, σε

αντίθεση με τ' αποτυχημένα καθεστώτα του «υπαρκτού σοσιαλισμού» που κατέρρευσαν. Άνοιξε ένα μεγάλο κύκλο κρίσιμων ερωτημάτων και διακυβευμάτων για την σύγχρονη σοσιαλιστική προοπτική, στα οποία οφείλουμε ως Κόμμα να ενσκήψουμε το επόμενο διάστημα.

7. Εμείς και τα κινήματα

Ο ΣΥΝ με το Συνέδριό του επιβεβαιώνει την ανάγκη μιας μεγάλης στροφής του Κόμματος, των οργανώσεων, των στελεχών και μελών του, στα κοινωνικά προβλήματα και τις λαϊκές ανάγκες, παραδοσιακές και καινούργιες.

Ο ΣΥΝ ως πολιτική δύναμη της σύγχρονης ριζοσπαστικής Αριστεράς αποδίδει πρωταρχική σημασία στην κοινωνική συμμετοχή και δραστηριοποίηση, στα πεδία των κοινωνικών ταξικών αγώνων και της ανάπτυξης των πιο πολύμορφων κοινωνικών κινήματων. Ο ΣΥΝ καλεί όλες τις δυνάμεις του να συμβάλλουν στην ανασυγκρότηση του αυτόνομου ταξικού - ριζοσπαστικού ρεύματος μέσα στα συνδικάτα, ώστε να παίξουν τον διεκδικητικό τους ρόλο.

Επιδιώκουμε, απαλλαγμένοι από μια αντίληψη που θέλει το κόμμα «καθοδηγητή» και τα κινήματα απλά «εργαλεία», ν' αναπτύξουμε μια νέα σχέση του Κόμματος με το κοινωνικό και το κινηματικό γίνεσθαι, που δεν θα σέβεται απλώς την αυτονομία και την ιδιαιτερότητά τους, αλλά θα αναπτύσσει νέες σχέσεις βαθύτερης αλληλοεπιρροής και αναγνώρισης του καταλυτικού τους ρόλου στη διαμόρφωση εξελίξεων, νέων επεξεργασιών και αιτημάτων μορφών δημοκρατίας, ανάδειξης νέων πολιτικοκινηματικών υποκειμένων, ευρύτερων ευαισθησιών και πρακτικών.

Αυτού του τύπου τις σχέσεις οφείλουμε να εμβαθύνουμε με την συμμετοχή μας: Στο κίνημα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης. Στο Κοινωνικό Φόρουμ. Στο εργατικό - συνδικαλιστικό, το αγροτικό, το κίνημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Στα κινήματα της νεολαίας, το φεμινιστικό, το αντιρατσιστικό κίνημα. Για τα δικαιώματα των φυλακισμένων, των αστέγων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, για την ελευθερία στον σεξουαλικό προσανατολισμό, για την συνειδησιακή αντίρρηση, για την αποποινικοποίηση των χρηστών. Για να πάψει να υπάρχει παιδική εργασία και κάθε είδους εκμετάλλευση των παιδιών. Στα πιο πολύμορφα κινήματα που γενούν οι σύγχρονες καπιταλιστικές αντιθέσεις.

8. ΣΥΝ: Οικολογική δύναμη ρήξης

Ο Συνασπισμός με την πορεία που ακολούθησε τα τελευταία χρόνια, απέδειξε ότι έχει κατακτήσει ένα υψηλό επίπεδο οικολογικής αντίληψης και παρέμβασης. Ως κόμμα ωστόσο έχουμε να διανύσουμε μια μεγάλη πορεία σε σύντομο διάστημα για να γίνει η οικολογική διάσταση κεντρική συντεταγμένη όχι μόνο στον τίτλο μας, αλλά και στην ιδεολογία και τη δράση μας.

Ο οικολογικός λόγος που δεν συμφιλιώνεται με ημίμετρα, που αναζητά ολοκληρωμένες προσεγγίσεις σε ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η προστασία της βιοποικιλότητας και η αξιοβίωτη ανάπτυξη των φυσικών πόρων, είναι αδύνατος στις διαχειριστικές δυνάμεις του συστήματος. Ανήκει στην αριστερά, που δεν έχει δικαίωμα να τον απαρνηθεί.

Έχουμε κατακτήσει το δικό μας διακριτό στίγμα στο χώρο των ιδεών του πολιτικού πολιτισμού της οικολογικής αριστεράς. Έναν πολιτισμό που προέρχεται από την

ιστορία της ευρωπαϊκής αριστεράς και υιοθετεί την οικολογική αντίσταση στη χωρίς όρια ανάπτυξη, η οποία συνεχίζει να είναι το κυρίαρχο πρότυπο στη λειτουργία της καπιταλιστικής οικονομίας, ξεκόβοντας

από τις λογικές του παραγωγισμού και του οικονομισμού, που χαρακτήρισαν εκδοχές της αριστεράς και στο παρελθόν.

Η οικολογική αριστερά είναι υπόθεση αγώνων, αντιπαράθεσης και ρήξεων με το καπιταλιστικό σύστημα. Παράλληλα, όμως, είναι και πεδίο άσκησης πολιτικής με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση των δημόσιων αγαθών και την αιεφορική διαχείριση των φυσικών πόρων.

Μπροστά μας είναι ανοιχτά σημαντικότερα πεδία παρέμβασης: Η αξιοβίωτη ανάπτυξη, η αλλαγή του ενεργειακού μοντέλου στην κατεύθυνση της εξοικονόμησης και των ανανεώσιμων πηγών, η προστασία της βιοποικιλότητας, ο αγώνας για την βιοηθική, η ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, το μπλοκάρισμα των μεταλλαγμένων, το πρόβλημα των μητροπολιτικών χώρων, η απερχήμωση της υπαίθρου, το σπάταλο πρότυπο κατανάλωσης, η εφαρμογή των διεθνών περιβαλλοντικών συμφωνιών (Πρωτόκολλο του Κιότο ενάντια στην κλιματική αλλαγή, Πρωτόκολλο της Κερθαγένης για την Βιοασφάλεια, κ.α.), η προστασία και ανάδειξη της Φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, μακριά από αγοραία πρότυπα.

9. Για τη συνεργασία των δυνάμεων της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και της Οικολογίας

Ο ΣΥΝ σε αντίθεση με την ηγεσία του ΚΚΕ που έχει στόχο της να μονοπωλήσει την έκφραση του αριστερού κινήματος της χώρας μας, επιδιώκει το διάλογο, την κοινή δράση και τη συνεργασία των δυνάμεων της Αριστεράς.

Η συνεργασία της Αριστεράς μπορεί να δώσει άλλη ώθηση στην ανάπτυξη των κοινωνικών κινημάτων, να ενισχύσει το ρόλο της Αριστεράς στην πολιτική ζωή της χώρας και να δώσει τη δυνατότητα να εκφραστεί ένα πολύ σημαντικό τμήμα ανένταχτων αριστερών πολιτών που δεν καλύπτονται από τα σημερινά υπάρχοντα σχήματα.

Στρατηγικός μας στόχος είναι να εργαστούμε με όλες μας τις δυνάμεις για να ξεπεράσουμε στο χώρο της Αριστεράς ένα τοπίο άγονων αντιπαραθέσεων και στενών περιχαρακώσεων. Να συμβάλλουμε στη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη διαμόρφωση της ιδεολογικής και οργανωτικής αυτοτέλειας όλων των δυνάμεων της, ικανής να συσπειρώσει πέρα από διαφορετικότητες, τον κόσμο της Αριστεράς.

Ο Συνασπισμός με το συνέδριό του επιβεβαιώνει τη θέλησή του να δοθεί συνέχεια στην ενωτική δυναμική και τις ελπίδες που αναπτύχθηκαν στο χώρο της Ριζοσπαστικής Αριστεράς στην προηγούμενη περίοδο, με τη δημιουργία του «χώρου διαλόγου» και τη συγκρότηση του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

Ο Συνασπισμός δεσμεύεται με τον πλέον σαφή τρόπο, ότι θα εργαστεί με συνέπεια, σταθερότητα, εποικοδομητικό πνεύμα και κλίμα ισοτιμίας για την αναζωογόνηση του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και τη συνέχιση των προσπαθειών συνεργασίας κατ' αρχήν των αριστερών δυνάμεων που μετέχουν στο «χώρο διαλόγου» σε νέες πιο υγιείς, στέρεες και με προοπτική βάσεις.

Ο ΣΥΝ, επίσης εκφράζει με το Συνέδριό του την αποφασιστική θέλησή του να αναπτύξει άμεσα πρωτοβουλίες για ευρύτερη συνεργασία με όλες εκείνες τις δυνάμεις της Αριστεράς, του χώρου των ανένταχτων της Αριστεράς και τις δυνάμεις της ριζοσπαστικής οικολογίας, που επιδεικνύουν διάθεση διαλόγου για την αναζήτηση προϋποθέσεων συνεργασίας. Έχοντας σαν βάση ό,τι έχει επιτευχθεί στο χώρο της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, θέλουμε να αναπτύξουμε συνεργασίες με τις πιο πλατιές δυνάμεις που αντιτίθενται στον νεοφιλελευθερισμό και τον δικομματισμό. Ο ΣΥΝ καλεί να συμμετάσχουν ενεργά στο εγχείρημα της ριζοσπαστικής αριστεράς δυνάμεις απογοητευμένες από το σοσιαλδημοκρατικό εγχείρημα που κρατούν ζωντανές τις σοσιαλιστικές αξίες.

Η πολιτικής μας για τη συνεργασία των ευρύτερων δυνατών δυνάμεων της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, των δυνάμεων της ριζοσπαστικής οικολογίας, του χώρου των ανένταχτων της Αριστεράς και η προσπάθεια για τη διαμόρφωση του πιο πλατιού αντι-νεοφιλελεύθερου μετώπου κατά του δικομματισμού, αποτελεί θεμελιακό στοιχείο της πολιτικής του ΣΥΝ και ουσιαστική προϋπόθεση για την προώθηση της εναλλακτικής πρότασης της Αριστεράς.

Σοβαρό πρόβλημα στις αναγκαίες ενωτικές διεργασίες στο χώρο της Αριστεράς είναι οι επιλογές της ηγεσίας του ΚΚΕ. Το ΚΚΕ έχει αναγορεύσει ως ένα από τους βασικούς στόχους του την επίθεση στον ΣΥΝ, στο πλαίσιο της προσπάθειάς του να κυριαρχήσει στον χώρο της Αριστεράς. Η αντιενωτική του στάση σε πολιτικό επίπεδο αλλά και στα πεδία των κοινωνικών αγώνων και κινημάτων, η εμμονή του στα δόγματα και στερεότυπα του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και οι λογικές εθνικής περιχαράκωσης που υποβαθμίζουν την ανάγκη συντονισμού της Αριστεράς και των κινημάτων σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι επιζήμιες για τη συνεργασία, την αντεπίθεση και την προοπτική της Αριστεράς.

Ο ΣΥΝ, παρά τη στάση αυτή του ΚΚΕ, θα συνεχίσει αταλάντευτα να απευθύνεται σε όλες τις δυνάμεις της Αριστεράς και της ριζοσπαστικής οικολογίας για διάλογο, ενωτικές πρωτοβουλίες και κοινή δράση.

10. Η ανάγκη κομματικής ανασυγκρότησης του ΣΥΝ. Για έναν ΣΥΝ κόμμα των μελών

Κατά την προσυνηδριακή διαδικασία έγινε σοβαρή συζήτηση για τη λειτουργία του κόμματος, που πρέπει να συνεχισθεί και να βαθύνει. Η συζήτηση αυτή, έστω ανολοκλήρωτη, επιβεβαίωσε ότι :

Ο ΣΥΝ χρειάζεται, να προωθήσει μια σε βάθος κομματική ανασυγκρότηση, που θα έχει ως στόχο την πιο δημοκρατική, συλλογική, αποτελεσματική, κινηματική και εξωστρεφή λειτουργία και δράση του κόμματος. Οφείλουμε να εργαστούμε σκληρά για να αναδιοργανώσουμε το κόμμα στο ύψος των σημερινών αναγκών και να το καταστήσουμε εκ νέου σύγχρονη πρωτοπορία αξιών, ανιδιοτελούς συνεισφοράς, θεωρητικής σκέψης, πολιτικής παρέμβασης και κινηματικής δράσης.

Είμαστε αντίθετοι στις λογικές των αρχηγικών κομμάτων, στον παραγοντισμό, στο κόμμα φυτώριο κυβερνητικών στελεχών για τον δικομματισμό, στο κόμμα στελεχών για τα τηλεοπτικά παράθυρα της ιδιωτικής τηλεόρασης, στο κόμμα που κυριαρχούν εσωκομματικοί μηχανισμοί..

Για τη δική μας αντίληψη, παραμένει αναντικατάστατη η ζωντανή σχέση του κόμματος με τις κοινωνικές δυνάμεις και τα κοινωνικά προβλήματα, η άμεση, πρόσωπο με πρόσωπο, επαφή των οργανώσεών μας με τους πολίτες, η ζωντανή παρουσία μας στους εργασιακούς, κοινωνικούς χώρους και τις τοπικές κοινωνίες, η

ενεργή συμμετοχή των στελεχών και των μελών μας στους κοινωνικούς αγώνες και η ζωντανή ενασχόλησή τους με τα προβλήματα.

Σήμερα απαραίτητο συστατικό για να επιχειρήσουμε μια εις βάθος δημοκρατική και συλλογική κομματική ανασυγκρότηση είναι η ανάδειξη και εμπέδωση μιας ισχυρής μαχόμενης ανανεωτικής και ριζοσπαστικής ανατρεπτικής αριστερής ταυτότητας, ικανής να θέσει ισχυρές εναλλακτικές προτεραιότητες στο κόμμα, να ανυψώσει τη σημασία και το ρόλο του, να καλλιεργήσει ισχυρούς δεσμούς αγωνιστικής αλληλεγγύης στις γραμμές του, να δώσει όραμα, νόημα και κύρος στο μέλος του κόμματος και να καταξιώσει την ιδιότητά του.

Το Συνέδριό μας επιβεβαιώνει τις παρακάτω γενικές κατευθύνσεις για την ανασυγκρότησή του.

- Την αναζωογόνηση της ιδεολογικοπολιτικής δημοκρατικής συμμετοχικής λειτουργίας του κόμματος σε όλα τα επίπεδα και πρώτα απ' όλα στο επίπεδο των πολιτικών κινήσεων. Παραμένει στόχος προς κατάκτηση η μετατροπή του ΣΥΝ σε «κόμμα των μελών του».
- Η ένταξη των μελών στο κόμμα και η ανανέωση του στελεχικού μας δυναμικού που πρέπει να αποτελούν διαρκή προτεραιότητα.
- Η συγκρότηση πολιτικών κινήσεων σε νευραλγικούς εργασιακούς χώρους.
- Η αντιμετώπιση των αρνητικών φαινομένων στη λειτουργία των τάσεων, που αποτέλεσαν δημοκρατική θεσμική πρωτοπορία και δημοκρατική κατάκτηση του ΣΥΝ.
- Η προσυνοδριακή συζήτηση ανέδειξε, ότι οι τάσεις πρέπει να λειτουργούν προωθητικά για το κόμμα και να αποτελούν στοιχείο εμπλουτισμού των ιδεών, των προτάσεων και της πολιτικής του. Τα όρια των τάσεων είναι το κόμμα, που δεν μπορούν να υποκαθιστούν, να υπερβαίνουν, να εκπροσωπούν στην κοινωνία ως «κόμματα στο κόμμα». Οι τάσεις είναι συσπειρώσεις σε συστήματα ιδεών και άρα μπορούν να ανασυντίθεται.
- Η εξωστρεφής λειτουργία του κόμματος σε όλα τα επίπεδα, με κατεύθυνση της παρέμβαση στους κοινωνικούς χώρους, την συμμετοχή των μελών και στελεχών στους κοινωνικούς αγώνες, τα συνδικάτα και τα κινήματα.
- Η ολόπλευρη στήριξη στη νεολαία, με μέτρα που θα διευκολύνουν τη δράση της, την ανάπτυξή της, το άπλωμά της στην ελληνική νεολαία.
- Η σύνδεση της καθημερινής λειτουργίας των οργανώσεων με τη θεωρητική αναζήτηση. Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να αξιοποιηθούν ήδη υπάρχοντες θεσμοί, όπως το Προγραμματικό Συμβούλιο και να θεσπισθούν και άλλοι, όπως: το Διεθνές Θερινό Πανεπιστήμιο Σύγχρονης Αριστερής Σκέψης, στο πλαίσιο του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς.
- Η κριτική που ασκήθηκε προσυνοδριακά προς την ηγεσία και τα ηγετικά όργανα για τη μη λήψη αποτελεσματικών μέτρων, ώστε να αντιμετωπισθεί το λεγόμενο «οργανωτικό πρόβλημα» (μη ανανέωση του δυναμικού των οργανώσεων, μικρή συμμετοχή, εσωστρέφεια, έλλειψη πολιτικής ανάδειξης στελεχών) είναι βάσιμη. Τα νέα όργανα, αξιοποιώντας την εμπειρία που υπάρχει, οφείλουν να ασχοληθούν με τα προβλήματα αυτά. Να αξιοποιήσουν εκείνες τις προτάσεις που θα διευκολύνουν και θα επιτρέψουν πρακτικά τη συμμετοχή των μελών στις αποφάσεις για κρίσιμα θέματα πριν την λήψη τους (ευρύτερα κομματικά σώματα, εσωτερικές ψηφοφορίες).

Αθήνα, 4ο τακτικό Συνέδριο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ
12 Δεκεμβρίου 2004